

เครื่องมือคัดกรอง
“ความสามารถในการอ่านและการเขียน”
(ฉบับนักเรียน)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ภาคเรียนที่ ๑ : กรกฎาคม ๒๕๖๖

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
สงวนลิขสิทธิ์

ฉบับที่ ๑ การอ่าน

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง
ใช้เวลา ๓๐ นาที

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑

นกกระจาบเต็มหนักหนามากกว่าแสน ครั้นภายหลังอวดกำลังต่างถือตน	ไม่เดือดแค้นสามัคคีย่อมมีผล พรายก็ชนกระหน่ำมาพากันตาย (อิศรญาณภาษิต, ม.จ.อิศรญาณ)
--	---

๑. สาระสำคัญของบทอ่านตรงกับข้อใด

- ก. ความสามัคคีเป็นบ่อเกิดแห่งความสำเร็จ
ค. ความอวดดีถือดีก่อให้เกิดความหายนะ

- ข. ความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
ง. ความอวดดีก่อให้เกิดความหายนะ

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๒

อันอ้อยตาลหวานลิ้นแล้วสิ้นซาก แม้เนื้อมันอื่นหมื่นแสนจะแคลนคลาย	แต่ <u>ลมปาก</u> หวานหูไม่รู้หาย เจ็บจนตายนั้นเพราะเหน็บให้เจ็บใจ (เพลงยาวถวายโอวาท, สุนทรภู่)
--	--

๒. “ลมปาก” ในข้อใดมีความหมายต่างจาก “ลมปาก” ในบทอ่าน

- ก. อย่าสัญญาเพียงลมปาก
ค. แม่ชื่อของเพราะหลงลมปากแม่ค้า

- ข. เป่าขลุ่ยให้เกิดเสียงโดยใช้ลมปาก
ง. อย่าเชื่อลมปากคนที่ไม่มีความจริงใจ

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๓

(๑) อันดนตรีมีคุณทุกอย่างไป (๒) พระพี่น้องสององค์ก็ตรงมา (๓) คนศรัทธาว่าง่ายสบายจิต (๔) ต้มหูห้อยพรวดพราวดูแวววาม	ยอมใช้ได้ตั้งจินตาคำบุรินทร์ เฝ้าบิดาที่ท้องพระโรงชัย ไม่เป็นบิตเร่งทำตามคำสอน นื้วร่ามอำมรงค์เป็นวงวาว
--	--

๓. จากบทอ่าน ข้อใดไม่ปรากฏความคิดเห็น

- ก. ข้อความที่ ๑
ค. ข้อความที่ ๓

- ข. ข้อความที่ ๒
ง. ข้อความที่ ๔

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๔

ถ้า मैं ทำสิ่งใดให้ตลอด เขม้นจะมีกรักรงานการของตน เมื่อเหนื่อยอ่อนนอนหลับอยู่กับบ้าน อะไรฉาวกราวกรียวอย่าเหลียวแล	อย่าทิ้งทอดเทียวไปไม่ได้ผล อย่าชุกชนคบเพื่อนโพล่เชื่อนแซ อย่าเทียวพลา้นพูดผลอประจ้อประแจ ฟังให้แน่นเนื้อความค้อยถามกัน (สุภาจิตสอนสตรี, สุนทรภู่)
--	---

๔. บทอ่านนี้ไม่ได้กล่าวถึงข้อใด

ก. การคบเพื่อน

ข. การพักผ่อนหย่อนใจ

ค. การทำงานอย่างตั้งใจ

ง. การฟังอย่างมีวิจารณ์ญาณ

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๕

ไปถามปราชญ์บ่พร้อม เปรียบดั่งเกร็ด คนพาลพวกอวดดี ถามบ่ถามมันพิน	พาที จึงครั้น จักกล่าว เพื่องถ้อยเกินถาม (โคลงโลกนิติ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร)
--	--

๕. จากบทอ่าน ผู้แต่งต้องการให้ผู้อ่านปฏิบัติตนอย่างไร

ก. ไม่ให้เป็นคนพุดโอ้อวด

ข. ให้รู้จักคิดก่อนพูด

ค. ให้พูดด้วยความจริงใจ

ง. สอนไม่ให้พูดทับถมผู้อื่น

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๖

ปลาไร้หุ้มห่อด้วย คาติดแปดเหม็นปลา คือคนผู้ดีหา ความชั่วปนปามพุง	ใบคา คละคลุ้ง คบเพื่อน พาลนา เนื่องร้ายเสมอกัน (โคลงโลกนิติ, สำนวนเก่า)
---	---

๖. จากบทอ่าน คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. ฉุน

ข. ผิว

ค. กลิ่น

ง. เปื้อน

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถาม ข้อ ๗

ถึงจนทนสู้กัด	กินเกลือ
อย่าเที่ยวแลเนื้อเถื่อ	พวกพ้อง
อดอยากเยี่ยงอย่างเสือ	สงวนศักดิ์
โซกเสาะใส่ท้อง	จับเนื้อกินเอง
(โคลงโลกนิติ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร)	

๗. บทอ่านข้างต้น ต้องการสอนในเรื่องใด

ก. ให้ความอดทนอดกลั้น

ข. ให้รู้จักรักศักดิ์ศรีตนเอง

ค. ให้ความกระตือรือร้น

ง. ให้เป็นคนไม่เบียดเบียนผู้อื่น

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถาม ข้อ ๘

เห็นท่านมียาเคลิ้ม	ใจตาม
เรายากหากใจงาม	อย่าคร้าน
อุตสาหพยายาม	การกิจ
เอาเยี่ยงอย่างเพื่อนบ้าน	อย่าทอดทิ้ง
(โคลงโลกนิติ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร)	

๘. สาระสำคัญของบทอ่านนี้ ต้องการเน้นในเรื่องใด

ก. การรู้จักประมาณตน

ข. การรู้จักประหยัดอดออม

ค. การรู้จักขยันหมั่นเพียร

ง. การรู้จักหักห้ามใจตนเอง

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถาม ข้อ ๙ - ๑๐

อนึ่งภูษาผ้าทรงนรงค์รบ	ให้มีครบเครื่องเสร็จทั้งเจ็ดสี
วันอาทิตย์สีทิวโชคโฉลกดี	เอาเครื่องสีแดงทรงเป็นมงคล
เครื่องวันจันทร์นั้นควรสีนวลขาว	จะยืนยาวชนชาติสาธิต
อังคารม่วงช่วงงามสีครามปน	เป็นมงคลขัดตียาเข้าราวี
เครื่องวันพุธสุดดีด้วยสีแสด	กับเหลือบแปดปณประดับสลับสี
วันพฤหัสบดีเครื่องเขียวเหลืองดี	วันศุกร์สีเมฆหมอกออกสงคราม
วันเสาร์ทรงดำจึงล้ำเลิศ	แสนประเสริฐเสียนศึกจะนึกขาม
หนึ่งพาชีซัซบประดับงาม	ให้ต้องตามสีสันจิงกันภัย ฯ
(สวัสดิกษา, สุนทรภู่)	

๙. จากบทอ่าน กล่าวถึงความเชื่อเรื่องใด

ก. ความเชื่อเรื่องการแต่งกายในชีวิตประจำวันของคนโบราณ

ข. ความเชื่อเรื่องการแต่งกายในชีวิตประจำวันด้วยสีที่เป็นมงคล

ค. ความเชื่อเรื่องการแต่งกายของผู้ที่จะออกศึกด้วยสีมงคลประจำวัน

ง. ความเชื่อเรื่องการแต่งกายของผู้ที่จะออกศึกเพื่อป้องกันภัยอันตราย

๑๐. จากบทอ่าน คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. อาษา

ข. คชา

ค. ปักษา

ง. วานร

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๑

สถานการณ์ของสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย นอกจากปริมาณขยะมูลฝอยทั้งหมดจะเพิ่มขึ้นแล้ว ปริมาณขยะพลาสติกก็เพิ่มขึ้นทุกปี ขยะพลาสติกต้องใช้เวลาในการย่อยสลายนานถึง ๔๕๐ ปี มีขยะพลาสติกส่วนน้อยเท่านั้นที่สามารถนำกลับไปใช้ใหม่ ที่เหลือเป็นขยะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง (single use plastics) เช่น ถังใส่อาหาร ถังหิ้ว แก้วพลาสติก กล่องพลาสติก กล่องโฟม แสดงให้เห็นว่า แม้พลาสติกจะมีอายุยาวนาน แต่กลับมีอายุการใช้ที่สั้นมาก

๑๑. บทอ่านข้างต้น กล่าวถึงสาระสำคัญข้อใด

ก. ปัญหาขยะพลาสติกในประเทศไทย	ข. ตัวอย่างขยะพลาสติกในประเทศไทย
ค. การกำจัดขยะพลาสติกในประเทศไทย	ง. วิธีการแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกในประเทศไทย

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๒ - ๑๓

เป็นที่รู้กันดีว่าความเครียดมีผลกับสุขภาพหลายด้าน จากการศึกษาพบว่า คนที่มีอาการเครียดสะสมนาน ๆ เซลล์สมองจะตาย เพราะความเครียดส่งผลต่อเซลล์สมอง โดยเฉพาะส่วนที่ทำงานด้านการจดจำ ดังนั้น อย่าอยู่กับความเครียดนาน ๆ พยายามหาทางออก หรือหากิจกรรมอื่น ๆ ทำให้รู้สึกผ่อนคลาย เพื่อป้องกันหรือลดการตายของเซลล์สมองของเราเอง

๑๒. บุคคลใดปฏิบัติตามคำแนะนำจากบทอ่าน

- ก. น้ำใส่มุ่งมั่นทำรายงานตลอด ๒๔ ชั่วโมงในวันหยุดสุดสัปดาห์
- ข. น้ำฝนหักโหมออกกำลังกายอย่างหนักเพื่อเตรียมเข้าแข่งขันว่ายน้ำ
- ค. น้ำตาลออกไปเดินเล่นหลังจากอ่านหนังสือเตรียมสอบมาหลายชั่วโมง
- ง. น้ำผึ้งนั่งหลับตาครุ่นคิดเกี่ยวกับโครงงานวิทยาศาสตร์ที่จะต้องนำเสนอ

๑๓. จากบทอ่าน ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

- ก. ความเครียดทำให้เกิดปัญหาสุขภาพ
- ข. ความเครียดส่งผลต่อเซลล์สมองด้านความจำ
- ค. การควบคุมความเครียดได้ช่วยลดการตายของเซลล์สมองได้
- ง. การทำกิจกรรมเพื่อผ่อนคลายช่วยป้องกันการตายของเซลล์สมอง

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๔ - ๑๕

การกินอาหารเพื่อสุขภาพ เป็นการเลือกกินอาหารที่หลากหลายและครบ ๕ หมู่ ในปริมาณที่เหมาะสม ซึ่งจะทำให้ร่างกายได้รับสารอาหารที่เพียงพอต่อความต้องการในแต่ละวัน การกินอาหารเพื่อสุขภาพช่วยเสริมสร้างสุขภาพให้แข็งแรง มีภูมิคุ้มกัน และลดความเสี่ยงของโรคเรื้อรังต่าง ๆ เช่น โรคความดัน โรคเบาหวาน โรคมะเร็ง โรคหัวใจและหลอดเลือด

๑๔. สาระสำคัญของบทอ่านตรงกับข้อใด

- ก. การกินอาหารเพื่อสุขภาพมีประโยชน์หลายประการ
- ข. การกินอาหารเพื่อสุขภาพช่วยเสริมสร้างสุขภาพให้แข็งแรง
- ค. การกินอาหารเพื่อสุขภาพช่วยป้องกันโรคและเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน
- ง. การกินอาหารเพื่อสุขภาพที่หลากหลายครบ ๕ หมู่ทำให้ได้รับสารอาหารที่เพียงพอ

๑๕. จุดมุ่งหมายของบทอ่านสอดคล้องกับข้อใด

ก. แนะนำ	ข. ให้ข้อมูล
ค. ตักเตือน	ง. เชิญชวน

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๖ - ๑๗

พาราเซตามอล
แก้ปวด ลดไข้ ต้องใช้ให้เป็น

อันตรายที่อาจเกิดจากยา

หากกินยาแล้วเกิดอาการ เช่น ลมพิษ บวมที่ใบหน้า เปลือกตา ริมฝีปาก หน้ามืด เป็นลม แน่นหน้าอก หายใจลำบาก ผื่นแดง ตุ่มพอง ผิวหนังหลุดลอก มีจ้ำตามผิวหนัง เป็นหวัดได้ง่าย เลือดออกผิดปกติ เหนื่อยง่าย ต้องหยุดยาแล้วรีบไปพบแพทย์ทันที

ข้อควรปฏิบัติระหว่างการใช้ยา

- ไม่กินยาเกินวันละ 8 เม็ด (4,000 มิลลิกรัม)
- ถ้ากินยาแล้วไข้ไม่ลดภายใน 3 วัน ต้องหยุด และไปพบแพทย์
- ถ้ากินยาแล้วอาการปวดไม่บรรเทา ภายใน 7 วัน ควรพบแพทย์
- ถ้ากินยาเกิน 5 วันแล้วไม่ดีขึ้น ควรรีบไปพบแพทย์ และหยุดใช้ยากัน

FDATHAI

๑๖. ข้อใดเป็นจุดมุ่งหมายของผู้เขียนบทอ่าน

- ก. ชี้ให้เห็นผลเสียหากใช้ยาพาราเซตามอลผิดวิธี
- ข. เตือนให้ระวังอันตรายจากการใช้ยาพาราเซตามอล
- ค. บอกข้อควรปฏิบัติระหว่างการใช้ยาพาราเซตามอล
- ง. แนะนำให้ปฏิบัติตามการใช้ยาพาราเซตามอลที่ถูกต้อง

๑๗. บุคคลในข้อใดปฏิบัติตนสอดคล้องกับบทอ่าน

- ก. ต่อกินยาพาราเซตามอลเกิน ๔,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อหนึ่งวัน
- ข. ต่อกินยาพาราเซตามอลแล้วรู้สึกแน่นหน้าอกจึงรีบไปพบแพทย์
- ค. ต่อกินยาพาราเซตามอลติดต่อกันครึ่งสัปดาห์แต่ไม่ดีขึ้น จึงหยุดใช้ยา
- ง. ต่อกินยาพาราเซตามอลมากกว่า ๑ สัปดาห์ แต่ยังไม่หายปวด จึงรีบไปพบแพทย์

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๘ - ๒๐

หลักการเลือกใช้เกลือ น้ำปลา ขอสปรุงรสต่างๆ และพริกไทย ในการปรุงอาหาร

หลักการเลือกอาหารประเภทดองเค็ม อาหารแปรรูป เช่น ไข่เค็ม ปลาเค็ม ปลาแดดเดียว ปลาสามหมึก ไส้กรอก กุนเชียง หมูหยอง

เลือกรับประทานอาหารที่มีหลายรสชาติ เพื่อทดแทนรสชาติเค็ม

หลักการเติมเครื่องปรุง เช่น พริกไทยผงในก๋วยเตี๋ยว เติมน้ำปลาในข้าวแกง

น้ำซุปรต่างๆ เช่น ก๋วยเตี๋ยวมีปริมาณโซเดียมสูง ควรรับประทานแต่น้อย หรือก่น้ำซุพออกบางส่วน แล้วเติมน้ำเพื่อเจือจางลง

ตรวจดูปริมาณโซเดียมต่อหน่วยบริโภค บนฉลากของขอสปรุงรส อาหารสำเร็จรูป

ควรบริโภคเกลือไม่เกิน 5 กรัมต่อวัน

จากการสำรวจพบว่า คนไทยบริโภคเกลือเฉลี่ย 10.8 กรัมต่อวัน สูงเป็น 2 เท่าของที่ร่างกายควรได้รับ

FDATHAI

- [illegible]

ฉบับที่ ๒ การเขียน

คำชี้แจง (ครอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นในประเด็น “การอ่านช่วยเปิดโลกจินตนาการ” ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ความยาว ๑๐ - ๑๒ บรรทัด และตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม ใช้เวลา ๒๐ นาที